

08.12.22.

6-Б

Історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Зародження цивілізації в Давній Греції.

Мета уроку: дати уявлення про географічне положення, природні умови Греції та їхній вплив на розвиток господарської діяльності населення Еллади; формувати навички роботи з історичною картою, з підручником, додатковими джерелами інформації; розвивати вміння аналізувати, порівнювати історичні факти, висловлювати власну думку, критично мислити; формувати в учнів інтерес до історії держав світу.

1. Перегляньте відео: <https://youtu.be/o3cttZnRFVo>

2. Опрацюйте опорний конспект:

Пригадаймо (усно)

1.Що таке цивілізація?

2.Які цивілізації ми вже з вами вивчили?

3.Які природні умови сприяли їх появі?

Сьогодні, ми розпочинаємо вивчення першої європейської, високо розвинутої цивілізації і здійснимо подорож в історію Давньої Греції.

Цікаві факти

- Греки дали людству новий принцип побудови держави. Саме в Греції людина вперше по-справжньому відчула і зрозуміла, що таке свобода. Звичайно, не всі в Греції користувалися цією свободою. Чому, ви дізнаєтеся на наступних уроках.
- До нас дійшла лише невелика частка культурної спадщини стародавніх греків, але навіть ті нечисленні пам'ятки літератури, мистецтва, архітектури, які пережили тисячоліття і збереглися до наших днів, вражають нас своєю красою та досконалістю. Сотні туристів приїждять помилуватися майже зруйнованим храмом Парфеноном. Досі літературознавці ведуть суперечки про творчість легендарного Гомера, а на сценах театрів ідуть трагедії Есхіла, Софокла та Евріпіда. Досі сміються люди над байками Езопа.
- Згадайте лишень відомі вам науки: математику, географію, історію, фізику, філософію, астрономію, зоологію, ботаніку – усі вони виникли в Стародавній Греції. І назви цих наук походять з грецької мови. Взагалі, грецькі слова зустрічаються в мовах усього світу.

- Саме Греція є батьківщиною Олімпійських ігор.
- Греки любили свій край, любили простір і воду. І, мабуть, під впливом чудової середземноморської природи, гармонійного сполучення зелених гір, квітучих долин і вічно мінливого моря розвинули греки ті ідеали внутрішньої (розумової) та зовнішньої (тілесної) краси, які вони залишили в спадщину теперішньому світу.

Ось чому так важливо знати історію Давньої Греції.

Греція—гірська країна. Гори тут усюди, висоти не більше 3 тис. метрів. Найвища **гора—Олімп**, що розташована у північній частині Греції. В горах Греції багато корисних копалин, особливо руди – залізної, мідної, срібної. Також великі запаси гарної глини та різні породи будівельного каміння, особливо мармуру. Каменисті схили гір голі або вкриті кущами. Великих дерев мало, тому деревина була для греків великою цінністю. Рослинність на схилах гір була їжею для кіз та овець, яких тут випасали у великих кількостях.

У Греції було мало родючих земель, придатних для землеробства, ґрунти були кам'янисті та збіднілі, тому ланів для вирощування зернових культур та овочів не вистачало. Проте на таких ґрунтах досить добре росли деякі садові сонцелюбові рослини – такі як виноград, маслини, апельсини, що добре приживались на схилах гір.

У Греції немає повноводних рік, таких як Ніл, Тигр, Євфрат, Інд. Коли в березні танули в горах сніги, невеликі гірські річки переповнюються водою – бурлять – страшно підійти. Але в травні вони вже міліють, протягом літа дощів не багато, стоїть спека до $+40^{\circ}$, все вигорає, і від річок залишається невеличкий струмочок.

Особливості географічного положення

Греція розташована на Балканському півострові, у східній частині Середземного моря. З давніх часів місцеве населення називало свою батьківщину Елладаю. Із заходу її омиває Іонічне море, а зі сходу – Егейське. З півночі Еллада обмежена хребтами Балканських гір. Найвищими горами Греції є Олімп (висота 2 917 м) та Парнас (2 450 м).

Географічне положення

Жителі Стародавньої Греції називали свою країну **Елладою**, а самих себе — **еллінами**. Греками їх почали називати римляни, і ця назва поступово стала загальноприйнятою.

Як і в інших народів, у греків існував міф про всесвітній потоп, коли весь світ виявився покритим водою. Урятувалося тільки двоє людей — Девкаліон і його дружина Пірра. У них народився син Еллін, якого греки вважали своїм предком. За його іменем вони й назвали себе еллінами. Сини й онуки Елліна, як вважали греки, і стали родоначальниками основних еллінських племен: ахейн (або ахейців), дорян (або дорійців) та іонян (або іонійців).

Територія Греції була заселена з давніх часів, переважно жили на родючих землях долин Фессалії й Додони та на островах Егейського моря. У III тис. до н. е. тут починають утворюватися військові союзи, будуються укріплені поселення. Такі поселення перетворювалися на осередки землеробства й скотарства. Із часом тут почали будувати складні іригаційні системи. Це давало можливість за умов теплого клімату **вирощувати зернові культури, виноград, оливки. Уже в ті часи з оливок виготовляли олію, із винограду — вино, оцет.** Поселення давніх жителів Еллади мали вимощені каменем вулиці й водогони. Палаці й храми, багатоповерхові будинки будували з каменю, уміли виплавляти й обробляти мідь, бронзу, виготовляти високоякісну кераміку, будувати кораблі.

Життя давнього населення Греції нерозривно пов'язувалося з морем. Адже це був єдиний шлях, який сполучав Балканський півострів з островами Середземномор'я. Нерідко допливти до сусіднього поселення було легше, ніж долати шлях через гори. Море було багатим на рибу та інші морепродукти, тому населення Греції відрізнялося вправністю в риболовлі та кораблебудуванні. У III—II тис. до н. е. з півночі на Балканський півострів вторглися племена ахейців. Поступово вони захопили не тільки континентальну Грецію, але й острови Егейського моря. Наприкінці II тис. до н. е. так само з півночі в Елладу прийшли дорійці. Ці племена відзначалися надзвичайною агресивністю та жорстокістю. Народи, які здавна населяли територію Греції, а також прийшли ахейці й дорійці утворили єдиний народ, який і дістав назву «греки».

Особливості розвитку Мінойської цивілізації

- Основне населення Криту складало селяни-общинники, що сплачували податки до царської скарбниці у вигляді частини врожаю
- Більшість ремісників перебувала на службі у царя, і їхні вироби надходили до його сховищ.
- Рабів було небагато, вони належали знаті й цареві. Рабами ставали іноземці, захоплені в полон під час війни або піратами.
- Основним заняттям окрім землеробства і ремесла була морська торгівля.
- Критське царство що мало найкращий військовий і торговельний флот.
- Мінойську цивілізацію називають палацовою через те, що на островах збереглися палаці.
- Столиця Мінойської цивілізації – місто Кносс.

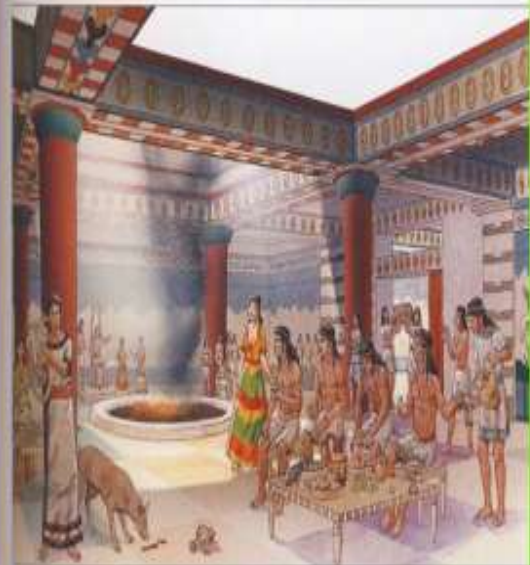

Кноський палац царя Міноса
(реконструкція)

Ахейська або Мікенська цивілізація

- Мікенці жили у фортецях-містах, збудованих на височинах і обнесених стінами. Найважливіші будівлі знаходилися на акрополі ("верхньому місті"), розташованому на вершині пагорба та захищеному другим рядом укріплень.
- Палац, як і на Криті, був центром економічного життя. Вироби ремісників, зерно, вино та оливкова олія зберігалися в коморах акрополі, звідки їх розподіляли між общинниками або вивозили на продаж.
- Мікенські палаці, на відміну від мінойських на Криті, були добре укріплені та мали симетричне планування: усі приміщення складали в плані прямокутник.
- Центром палацу був мегарон – просторий зал з вогнищем посередині та чотирма колонами. Тут цар влаштовував бенкети і приймав вельмож. В мегарон виходили двері комор.

ЖИЗНЬ МИКЕНСКОГО ДВОРЦА

Реконструкція мегарона основана на розкопках кількох городів.

3. Домашнє завдання: прочитати пар. 24. Складіть схему «Географічне положення Греції».

**Завдання надсилайте на освітню платформу Human,
вайбер 097-880-70-81, або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com**